

29/01/2018

לכבוד: הנהלות הקיבוצים

**הנדון: תזכורת בנוגע ל תהליך "קיבוע זכויות" לפנסיונרים
לצורך הזכאות לפטור ממס לפי סעיף 9א לפקודה**

שלום רב,

בהמשך לחוזר משרדנו מה 30/8/2017 להלן תזכורת נוספת בנושא תהליך קיבוע זכויות לחברי הקבוץ הפנסיונרים.
יודגש שיש לבצע את ההליך רק לפנסיונרים שהגיעו לגיל פרישה והחלו לקבל פנסיה בפועל החל ב 1/1/2012.

1. בהמשך להנחיות שהוציא מר גדי הילמן (הממונה על המגזר החקלאי ברשות המיסים) למשרדי השומה האזוריים, על מנת שחברי קיבוצים יוכלו להנות מפטור על הכנסה מפנסיה לפי כללי סעיף 9א לפקודת מס הכנסה, עליהם (ככל אזרח רגיל) לבצע הליך של "קיבוע זכויות" באמצעות מילוי טופס 161 ד' והגשתו לרשות המיסים (רצ"ב לנוחותכם טופס 161 ד').

2. פטור על קצבה מזכה לפי סעיף 9א: על פי הסעיף אדם שהגיע ל "גיל הזכאות" זכאי לפטור ממס על קצבה חודשית המשתלמת מאת: מעביד, קרן פנסיה או חברת ביטוח (לרבות מביטוח מפני אבדן כושר עבודה, אך למעט מקצבת שאירים).

שיעור הפטור ממס על "תקרת קצבה מזכה" מוגדל בהדרגה לאורך השנים:

שנים 2016-2019 שיעור הפטור 49%

שנים 2020-2024 שיעור הפטור 52%

החל משנת 2025 שיעור הפטור 67%

תקרת הקצבה המזכה לשנת 2017 הנה 8,360 ₪ ומכאן שהפטור המקסימלי על הכנסה מפנסיה בשנת 2017 הינו: $8360 * 49\% = 4,096$ ₪ לחודש.

3. יתרת ההון הפטורה :

הסעיף קובע נוסחה על פיה קיים סכום כולל מקסימלי מצטבר של הכנסות פטורות לכל אדם שהגיע לגיל פרישה הניתנים לניצול באחת הדרכים הבאות:

א. כמשיכת פיצויים פטורים (לוקחים בחשבון משיכות פיצויים פטורות ב 32 שנות עבודה שקדמו לפרישה).

ב. כקצבת פנסיה חודשית פטורה (ראה סעיף 2 לעיל).

ג. כסכום פנסיה מהוונת פטורה ("היוון קצבה").

סך כל "סל ההכנסות הפטורות" במצטבר לו זכאי אדם בגין כל הסעיפים הנ"ל ביחד נכון לשנת 2017 הינו 737,352 ₪ (מחושב לפי הנוסחה הבאה: $180 * 8,360 * 49\% = 737,352$ ₪).
 "סל הפטורים" הנ"ל צפוי לגדול בהדרגה עד לשנת 2025 בו יגיע לסך כולל של כ 1,008,000 ₪.

4. בקשה לקיבוע זכויות לפי סעיף 9א' לפקודה- טופס 161 ד':

כל אדם שהגיע לגיל פרישה ורוצה להנות מניצול סל ההכנסות הפטורות הניתן במסגרת סעיף 9א' לפקודה (כלומר פטור על קצבה חודשית או על היוון פנסיה וכו'..) נדרש למלא ולהגיש לרשות המיסים טופס 161 ד'.

מטרת הטופס הנחיה של הפנסיונר לרשות המיסים לגבי אופן ניצול "סל הפטורים" המגיעים לו לפי סעיף 9א' לפקודה.

- האם מעוניין לנצל בבת אחת במשיכת פנסיה מהוונת
- האם מעוניין לנצל הפטור באמצעות פטור על קצבה חודשית
- האם מעוניין בשילוב של פטור על היוון וקצבה חודשית

בנוסף, בסיוע הטופס, רשות המיסים מבצעת מעקב אחר סך ניצול "סל הפטורים" על ידי הפנסיונר, לרבות לקיחה בחשבון של כל סכומי הפיצויים שנמשכו על ידו בפטור ממס במשך 32 שנות העבודה לפני הפרישה.

מילוי טופס 161 ד':

סעיף א': למלא פרטים אישיים של הפנסיונר.

סעיף ב'1: סעיף חובה – למלא תאריך הגעה לגיל הזכאות (גיל הפרישה או תחילת קבלת הקצבה כמאוחר).

סעיף ב'2: יש למלא את סה"כ הפיצויים שנמשכו בעבר בפטור ממס (אם אין לכתוב 0). ובשורה השנייה להכניס את הסכום כשהוא מוכפל במקדם 1.35.

סעיף ב'3: ימלא רק מי שבעבר ביצע היוון קצבאות.

סעיפים ב' 4+5: ימולאו על ידי פנסיונר שממשיך לעבוד לאחר גיל הפרישה.
 סעיף ב' 6: סעיף למקרים מיוחדים - מי שביצע היוון לצמיתות לפני תיקון 190.
 סעיף ב' 7: מיועד למי שרוצה לשריין חלק מ"סל הפטורים" לטובת היוון קצבה בעתיד בפטור ממס.
 במצב כזה יוקטן גובה הקצבה הפטורה בהתאם.
 סעיף ב' 8: מיועד למי שביצע שילוב בניצול סל הפטור בין קצבה חודשית פטורה להיוון בפטור ממס.
 הסעיף נותן אפשרות לקבוע - כיצד הגידול בשיעור הפטור בעתיד יתחלק בין 2 אפיקי הפטור הנ"ל.
 - למי שלא ביצע שילוב של היוון קצבה ומנצל הפטור רק דרך קצבה חודשית - לסמן האפשרות השלישית "הגדלת הקצבה החודשית הפטורה בלבד".

המלצות לפעולה ודגשים:

1. אנו ממליצים שהקיבוץ ימנה בעל תפקיד שירכז את הטיפול בנושא - ויכין את כל טפסי הבקשות ל"קיבוע זכויות" של הקיבוץ במרוכז. הקיבוץ יגיש את הטפסים לרשות המיסים בצרוף רשימה מסודרת ומכתב נלווה (ניתן להתייעץ אתנו בנוגע לנוסח המכתב) - שימו לב שיש למלא הטופס לגבי כל חברי הקיבוץ הפנסיונרים אשר הגיעו לגיל פרישה והחלו לקבל פנסיה החל ב 1/1/2012.
 - מצורפת לנוחותכם דוגמא לטופס מלא במקרה הנפוץ בו אין היוון קצבה ומשיכת פיצויים פטורים.**
 2. שימו לב שלבקשת "קיבוע הזכויות" ולהחלטה בנוגע לאופן ניצול "סל הפטורים" יש משמעויות כספיות שעשויות להיות משמעותיות. אנו ממליצים בכל מקרה של התלבטות ובכל מקרה בו יש כוונה לבצע היוון קצבה (משיכה בסכום חד פעמי):
 - א. לבחון את החשיפה של הקבוץ כלפי החבר בהקשר לעמידה בתקנות ערבות הדדית.
 - ב. **להתייעץ עם מומחה במיסוי פרישה מעבודה.** לצורך בחינת החלופות מבחינת הביטי המס על החבר (במידת הצורך נוכל להפנות אתכם למומחה מומלץ).
 3. חשוב להדגיש:
- מבלי ביצוע תהליך "קיבוע הזכויות" הקיבוץ וחבריו הפנסיונרים לא יוכלו להינות מהפטור על קצבה.
 - במקרים של בקשה לביצוע תיאום מס לפנסיונר (בשל מס' מקורות קצבה לדוגמא), יש לצרף לבקשה גם בקשה ל"קיבוע זכויות" במידה ולא נעשה לפני כן. על מנת שנושא הפטור מקצבה יילקח בחשבון במסגרת התיאום.

בברכה,

הרשקו פרקש ושות'

רואי חשבון

חוזר 05.18